

Revidering av förordningen om Globaliseringsfonden: Förlängning av det tillfälliga krisundantaget

Arbetsmarknadsdepartementet

2011-07-04

Dokumentbeteckning

KOM(2011) 336

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 1927/2006 om upprättandet av Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter

Sammanfattning

Den Europeiska Globaliseringsfonden trädde ikraft 2007 och löper fram till 2013. Fonden syftar till att stödja arbetstagare som blivit arbetslösa till följd av förändringar inom världshandeln genom att erbjuda medlemsstaterna kompletterande stöd för omställning av uppsagda arbetstagare.

Mot bakgrund av den ekonomiska krisen, reviderades fonden år 2009. Revideringen innebar bland annat att ett tillfälligt undantag infördes för att dels utvidga fondens räckvidd till stöd till arbetstagare som sagts upp som en direkt följd av krisen, dels för att öka fondens medfinansieringsgrad från 50 procent till 65 procent. Detta tillfälliga krisundantag löper ut den 30 december 2011.

Kommissionen presenterade den 10 juni ett förslag som innebär att det tillfälliga krisundantaget, som löper ut den 30 december 2011, förlängs till och med den 31 december 2013. Denna förlängning skulle möjliggöra för medlemsstaterna att fram till den 31 december 2013 lämna in ansökningar

om stöd från fonden till förmån för arbetstagare som sagts upp på grund av krisen under åtnjutande av en medfinansieringsgrad på 65 procent för åtgärder som stöds av fonden.

Regeringen anser inte att möjligheten för fonden att ingripa till förmån för arbetstagare som sagts upp på grund av den ekonomiska krisen bör förlängas.

Regeringen anser inte heller att den tillfälligt höjda medfinansieringsgraden på 65 procent bör förlängas.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Europeiska rådet beslutade i december 2005 att upprätta en anpassningsfond för globaliserings effekter. Upprättandet var en eftergift till kommissionen i uppgörelsen om den fleråriga budgetramen 2007-2013. Syftet med fonden var enligt toppmötets slutsatser: ”att ge ytterligare stöd till arbetstagare som friställts till följd av större strukturella förändringar i de globala handelsmönstren, att bistå dem vid omskolning och arbetssökande.” I december 2006 antogs fonden av Europaparlamentet och rådet. Fonden trädde i kraft den 1 januari 2007.

Mot bakgrund av globaliseringsfondens låga utnyttjandegrad under fondens första år och den ekonomiska krisen omfattning, presenterade kommissionen den 16 december 2008 ett förslag till reviderad EGF-förordning. Översynen av förordningen resulterade i att fondens regelverk reviderades 2009. Revideringen omfattade en rad permanenta ändringar. Ett tillfälligt undantag infördes också som löper ut den 30 december 2011.

Med anledning av att utsikterna för återhämtning på arbetsmarknaden är sämre än vad som bedömdes när undantaget infördes samt budgetåtsamningar i medlemsstaterna, presenterade kommissionen den 10 juni ett förslag om att förlänga det tillfälliga undantaget till och med 31 december 2013.

1.2 Förslagets innehåll

Mot bakgrund av att de aktuella prognoserna om den ekonomiska krisen och dess inverkan på sysselsättningen och medlemsstaternas ansträngda offentliga finanser, föreslås det tillfälliga undantaget till stöd för arbetstagare som sagts upp på grund av den ekonomiska krisen förlängas. Enligt förslaget ska därför datumet i artikel 1.1a andra stycket i förordning (EG) nr

1927/2006 ersättas med den 31 december 2013. Genom denna ändring förlängs samtidigt den ökade medfinansieringsgraden på 65 procent till det datumet, i enlighet med artikel 10.1 i förordning (EG) nr 1927/2006.

2010/11:FPM133

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

-

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Förslaget till en reviderad förordning respekterar det budgetära ramverk som fastställts i artikel 28 i det interinstitutionella avtalet mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen per den 17 maj 2006.

De budgetära konsekvenserna inom budgetramen är dock beroende av antalet ansökningar, vilka i sin tur beror på kriteriernas utformning. Om fonden under ett år utnyttjas upp till det angivna taket på 500 miljoner euro kan den svenska statsbudgeten komma att belastas med cirka 140 miljoner kronor.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen anser inte att undantaget som möjliggör för fonden att ingripa till förmån för arbetstagare som sagts upp på grund av den ekonomiska krisen bör förlängas. Regeringen anser inte heller att den tillfälligt höjda medfinansieringsgraden på 65 procent bör förlängas. Stödandelen bör återgå till de ursprungliga 50 procent. Fondens syfte är att ge medlemsstaterna kompletterande stöd.

Regeringen anser att det är bekymmersamt att översynen av förordningen inte föranletts av en utvärdering.

Regeringens övergripande uppfattning är att fonden inte bör förlängas i nästa fleråriga budgetram då fonden saknar europeisk mervärde.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

-

-

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

-

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Fördraget om europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 175 tredje stycket. Artikel 175 (3) anger att, om särskilda åtgärder behöver vidtas utanför fonderna och utan att det påverkar tillämpningen av de åtgärder som beslutas inom ramen för unionens övriga politik, Europaparlamentet och rådet får besluta om sådana särskilda åtgärder i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén.

Ordinarie lagstiftningsförfarandet (kvalificerad majoritet i rådet)

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Subsidiaritetsprincipen gäller utom där förslaget avser ett område där EU är ensam behörig. Enligt kommissionens bedömning kan inte medlemsstaterna i tillräcklig utsträckning själva uppnå målen med förslaget, då de endast kan uppnås genom en ändring av nuvarande förordning (EG) nr 1927/2006. Anpassningen av Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter, ett finansieringsinstrument på EU-nivå, kan bara menar kommissionen, göras genom lagstiftning på EU-nivå. Förslaget är, enligt kommissionen, därför förenligt med subsidiaritetsprincipen. Regeringen delar denna bedömning.

I enlighet med proportionalitetsprincipen går, enligt kommissionen, de föreslagna ändringarna av förordning (EG) nr 1927/2006 inte utöver vad som är nödvändigt för att anpassa fondens funktion till de aktuella prognoserna om den ekonomiska krisen och dess inverkan på sysselsättningen och medlemsstaternas underskott. Vidare innebär förslaget enligt kommissionen inga ytterligare administrativa bördor på medlemsstaterna jämfört med de nuvarande bestämmelserna. Regeringen delar även denna bedömning.

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Förslaget till reviderad förordning kommer att behandlas i Europaparlamentet och rådet under 2011. Första behandling i arbetsgruppen är planerat till den 19 juli 2011.

4.2 Fackuttryck/termer

-